

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

до законопроекту згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо декриміналізації примусової сплати грошових коштів під виглядом податків, зборів і платежів на тимчасово непідконтрольних територіях України» (реєстр. № 4466 від 04.12.2020), внесений народним депутатом України Михайлюк Г. О.

2. Завдання законопроекту

Законопроект розроблено з метою звільнення від кримінальної відповідальності осіб, які на тимчасово непідконтрольних територіях України під примусом окупаційної адміністрації, або незаконних збройних формувань чи збройних підрозділів та силових структур Російської Федерації сплачували грошові кошти під виглядом податків, зборів і платежів.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Суб'єкт законодавчої ініціативи у пояснювальній записці до законопроекту зазначив, що його реалізація не потребуватиме додаткових фінансових витрат з Державного бюджету України.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту не потребуватиме додаткових фінансових витрат з Державного бюджету України.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

За інформацією головного розробника, прийняття законопроекту не потребуватиме додаткового фінансування з Державного бюджету України.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект не містить норм, що суперечать законодавству, яке регулює бюджетні відносини.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроектом пропонується статтю 258-5 «Фінансування тероризму» Кримінального кодексу України доповнити частиною п'ятою наступного змісту:

«5. Особа не підлягає кримінальній відповідальності за дії, передбачені цією статтею, якщо з неї, або з організації, з якою вона перебуває в трудових, службових, засновницьких, інших професійних відносинах, окупаційною адміністрацією або незаконними збройними формуваннями чи збройними підрозділами та силовими структурами іншої держави, які перебувають на тимчасово непідконтрольних територіях України, примусово стягувалися грошові кошти під виглядом податків, зборів і платежів, що не вважається злочином відповідно до статті 13 Міжнародної конвенції ООН про боротьбу з фінансуванням тероризму. Дане положення не розповсюджується на осіб, які умисно фінансували виробництво, випробування, реалізацію, чи іншим чином сприяли незаконному обігу зброї та боєприпасів, а також продукції військового призначення та подвійного використання.»

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B04000000A2FE2E00D1248B00](#)

Підписувач [Улютін Денис Валерійович](#)

Дійсний з [10.11.2020 12:52:22](#) по [10.11.2022 12:52:22](#)

Міністерство фінансів України

26120-02-3/707 від 12.01.2021

Слід зазначити, що відповідно до статті 20 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII, Україні необхідно забезпечити імплементацію відповідних міжнародних стандартів, зокрема стандартів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму (FATF) та стандартів, рівнозначних тим, які були прийняті Європейським Союзом.

З метою імплементації норм Директиви (ЄС) 2015/849 та норм Регламенту (ЄС) 2015/847, а також з метою виконання вимог Комітету експертів Ради Європи з питань оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL), викладених у Звіті за результатами 5-го раунду оцінки України, 6 грудня 2019 року Верховною Радою України було прийнято Закон України № 361–IX «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон № 361).

Законом № 361, зокрема, внесено зміни до Кримінального кодексу України, а саме абзац перший частини першої статті 258-5 ККУ викладено в новій редакції. Зазначені зміни до ККУ відзначені в другому Звіті про прогрес та переоцінку рейтингів України, затвердженого MONEYVAL за результатами 2-ї Міжсесійної консультації (м. Страсбург, 22 травня – 10 липня 2020 року):

«9. Україна усунула основні недоліки, викладені у Звіті за результатами 5-го раунду оцінки України. Зокрема, шляхом внесення змін до Кримінального кодексу України новим Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

10. Змінена стаття 258-5 Кримінального кодексу України пунктом 6(2)(К) Розділу X Закону № 361 розширює визначення терміну злочину «фінансування тероризму», як пряме чи опосередковане надання чи збір будь-яких активів, з метою їх використання або усвідомлення ймовірності того, що вони будуть використані для будь-яких цілей, пов'язаних з фінансуванням тероризму. Однак, не ясно чи буде цей термін трактуватися як поширення на будь-які кошти, що походять із законного або незаконного джерела. Залишилися деякі інші не усунуті недоліки, а саме не всі злочини, що містяться в конвенціях та протоколах, перелічених у додатку до Міжнародної Конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму криміналізовані. Також, відповідно до Резолюції РБ ООН 2178 збір та надання активів в Україні для фінансування поїздок іноземних громадян для терористичних цілей за межі України не криміналізовано згідно з Резолюцією РБ ООН 2178.»

Завдяки удосконаленню зазначених кримінально-правових норм, що стосуються злочину фінансування тероризму, Комітет MONEYVAL підвищив Україні рейтинги з негативного («Частково відповідає») до позитивного рівня («Переважно відповідає») відповідності щодо п'ятої Рекомендації FATF «Злочин фінансування тероризму».

Зазначаємо, що MONEYVAL є постійним моніторинговим органом Ради Європи, наділеним повноваженням здійснювати оцінку відповідності основним міжнародним

стандартам з метою протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму та ефективності їх впровадження, а також повноваженням надавати рекомендації національним органам щодо необхідного вдосконалення їх систем.

Водночас підставою для розроблення законопроекту розробник вказує статтю 13 Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму, ратифіковану Верховною Радою України із заявою Законом України № 149-IV (149-15) від 12 вересня 2002 року.

Однак, стаття 13 Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму зазначає:

«Жодний із злочинів, зазначених у статті 2, не розглядається для цілей видачі або взаємної правової допомоги як злочин, пов'язаний з податками. Держави-учасниці не можуть відхиляти прохання про видачу або взаємну правову допомогу тільки на тій підставі, що вона стосується злочину, пов'язаного з податками.»

Разом з тим, відносини з питань міжнародної правової допомоги у кримінальному провадженні врегульовані статтею 545 Кримінального процесуального кодексу України.

Ураховуючи викладене, запропоновані законопроектом зміни до Кримінального кодексу України щодо декриміналізації примусової сплати грошових коштів під виглядом податків, зборів і платежів на тимчасово невідконтрольних територіях України, не узгоджуються з міжнародними стандартами у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

**Перший заступник
Міністра фінансів України**

Денис УЛЮТІН